Na návšteve u člena Predstavenstva SPPK Juraja Mačaja

Tohtoročná mierna zima predurčila, že pestovatelia z juhu Slovenska začali zemiaky sadiť vo veľmi skorom termíne. Budúcu úrodu zakladali v rekordnom čase a to už okolo 22. februára. Závlahy pre suchý začiatok jari (a rovnako celý jej priebeh) naplno spustili už začiatkom marca. Začiatok pestovateľskej sezóny 2019 poznačili okrem výkyvov počasia aj extrémne vysoké ceny.

Vlna horúčav je v produkčných oblastiach v severnej Európe opäť mimoriadne silná a hrozí podobný scenár ako v minulom roku. Aktuálny vývoj počasia má veľký vplyv na trh. *„Ceny zemiakov sú vyššie o 15 centov ako v minulom roku. Je bežné, že cena na jeseň padá. Tento rok je však možné, že už ani klesať nebude. Zároveň neočakávame ani žiadnu nadprodukciu zemiakov,“* vysvetľuje člen Predstavenstva SPPK Juraj Mačaj a zároveň predseda predstavenstva Agromačaj a.s.

Výzvy treba generovať rýchlejšie

Produkčné plochy zemiakov sú dnes podľa pestovateľa zemiakov z Kráľovej pri Senci Juraja Mačaja na minime. *„Myslím si, že plochy pestovaných zemiakov by sa v budúcnosti mohli mierne zvýšiť. Zemiaky budeme pestovať najmä na zásobovanie do skladov. Staviame preto sklady my a aj iní poľnohospodári. Verím, že situácia sa bude postupne zlepšovať, aj keď o zázrakoch na počkanie nehovoríme.“*

Podnik, ktorý sa špecializuje na pestovanie plodín s pridanou hodnotou, sa v krátkom čase zapojil aj do výziev na závlahy a skladovacie priestory. Pri rozvoji v oboch oblastiach však investuje aj vlastné finančné prostriedky. *„Výzva na závlahy nakoniec nebola úplne vhodná na rekonštrukciu existujúcich zariadení alebo rozširovanie. Mali sme veľké problémy s vyjadreniami z rezortu životného prostredia, takže sme zvolili možnosť investície do koncových zariadení, ktoré prirodzene tiež potrebujeme,“* hovorí Juraj Mačaj, pričom do opravy čerpacích staníc a rekonštrukcie rúrových sietí investujú aj vlastné nemalé finančné zdroje. *„Máme tiež projekty, vďaka ktorým môžeme ťahať vodu aj do oblastí, kde závlaha nebola vybudovaná. Výrobný sortiment, ktorý v našom podniku máme, vrátane osivovej kukurice a cukrovej repy, sa bez vody robiť naozaj nedá,“* prízvukuje pestovateľ.

Možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky, ktoré podporujú pestovanie špeciálnych plodín, treba určite oceniť. Ak však financie z výziev nedokážu poľnohospodári vyčerpať, neznamená to ihneď, že nemajú záujem. Často totiž pestovatelia bojujú s krátkym časom na prípravu. *„O výzvach nemôžeme len rozprávať, treba ich aj generovať pomerne rýchlo, pretože poľnohospodári to potrebujú ´včera´. Ja som presvedčený, že produkčná mapa sa prekresľuje a my si tie plodiny musíme vedieť vyrobiť u nás doma. Sme radi, že výzva na sklady vyšla a ideme sa zapojiť,“* skonštatoval Juraj Mačaj, ktorý je zároveň aj predsedom Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Bratislava.

Investovať treba aj vlastné financie

Všetky investície prirodzene smerujú do ďalšieho rozvoja v rámci podniku, ale aj odbytovej organizácie. Pri prosperujúcej prvovýrobe však netreba prestať myslieť aj na možnosť finalizácie. Ukazuje sa, že veľmi reálnou cestou do budúcnosti by bolo vybudovanie hranolkárne. *„Dokážeme pokryť pomerne slušnú časť trhu v balených zemiakoch a zelenine. Snívať o spracovaní, napríklad o výrobe mrazených hranoliek, by sme však mali ďalej. Je to určite reálne. Globálny trh s mrazenými hranolkami rastie tromi percentami ročne. Európa je najväčším exportérom hranoliek do ázijských krajín. Minuloročné sucho ukázalo, že aj produkčná stabilita západnej Európy je ohrozená a ja som presvedčený o tom, že ak by sme vytvorili podmienky, tak buď zahraniční investori, ale možno aj my sami by sme vedeli vytvoriť vlastnú spracovateľskú kapacitu,“* predstavil smelé úvahy do budúcna minuloročný víťaz TOP Agro Juraj Mačaj.

Spoločnosť Agromačaj a.s. je veľmi aktívna aj v rámci organizácie výrobcov, v ktorej spolupracuje s okolitými podnikmi. Odbytové združenie tvoria firmy, ktoré sú pod závlahou a v čase meniacej sa klímy tak disponujú výrazne vyšším produkčným potenciálom. Organizácia výrobcov vypestovala v minulom roku 70-tisíc ton zeleniny, tento rok plánuje pozbierať 94-tisíc ton a budúci rok 110-tisíc ton zeleniny. Nevyhnutnou súčasťou sú preto dostatočné moderné skladovacie priestory. Aj preto vlani postavili 9-tisíc tonový sklad za vlastné peniaze bez akýchkoľvek dotácií.

Ľudí treba motivovať

Rovnako ako v iných podnikoch tak aj v Kráľovej pri Senci riešia problémy s nedostatkom pracovných síl. V podniku, kde pracuje približne 400 zamestnancov, si plne uvedomujú, že ľudia sú pre firmu základný kapitál. Podľa vyjadrenia Juraja Mačaja sú kvalifikovaní traktoristi to najcennejšie, čo majú. Snažia sa ich samozrejme motivovať platovo a aj pracovnými podmienkami, aby v podniku ostali pracovať a aby sa im tieto investície vracali. Jednoduchšie a menej náročné pracovné pozície pokrývajú ľuďmi aj z odľahlých regiónov, častokrát ide aj o Rómov. *„Veľmi sa nám osvedčili. Uvedomujú si, že musia pracovať na to, aby slušne žili,“* doplnil Juraj Mačaj.

Spoločnosť Agromačaj a.s. je holding piatich firiem, ktorý hospodári v seneckom a trnavskom okrese na výmere 4 700 ha pôdy. Podnik sa špecializuje na pestovanie plodín s pridanou hodnotou.
V tohtoročnom portfóliu firmy preto nájdeme 1 050 ha zemiakov, 590 ha cibule, 90 ha kapusty, 65 ha cesnaku, 130 ha mrkvy, 90 ha petržlenu, 10 ha zeleru. Podnik sa venuje aj pestovaniu koreninovej papriky.